

د همبیزا سروشتی دا

نیسماعیل تاهه شاهین

دلشیکه قه نلیک

دارهکا دیم و کویچی یه و د بنیات دا
جوون و توخمه که ژ گویشکی (داروبار و
فه سال و به لگ و ستری تک و پیک وهکی
یین گویشکی نه). ل کوردستانن بارایتر ل
به راه و نهالین ب ناف و ل به ژنا دارهناری شین
دبت و رادبت، داری وی سوره ب سهر قه هومی
قه، ژ بنیقه گه له ک تایان ددت دبت کورس.
به لگین وی وهکی یین سپنداری نه،
ره خه کی به لگی وی وهکی به لگی (تاژان)
یه. فیقییه کی هوورک و ژ هه لکه لکا گرت
و تامدیرژوک و سور - گاگا دگه هت سور دبت -
ته مه ت که تین گویشکان ددت و دهیته خوارن
ژی. نافی وی یی زانستی ته قه یه: (Crataegus
monogyna Jacq).

گیابزمارک

گیایه کی کووچی و بهاریی ژیدریژ و تیربه لگ و یی
بینه، ب که قهر و که ندالجه لانی به رۆز و ب رموایین دهشت
و چیا یان قه همتا بلنداییا (500) میتران ژ رووی دمریای،
شین دبت و ژ (15 - 50)
سه نتمیتران به ژنی دکت.
نیرکه کی گوشتینی راست و
هلدایی و دۆرمادۆر پشک (نه ه
پشکه دبت کولیلکین پشازی
و سپیین هوورکۆک) ددت.
به لگ مه تالکینه گورۆق
و نیشه ک کۆر و بستیکا وان
دریژه. گیایه کی پزیشکیی
پاقرکمر و هنافنه رمه ره. نافی
وی یی زانستی ته قه یه: (U-
bilicus intermedius).

چرچرۆك، چرچرۆك، گارسۆك، جت

ناقى زانستى: (Emberiza calandra)

مەزىناتى و كەلۋاش: 18 سەم دىرژە.

سالۇخ: چوۋچكەكە، رەنگى وى پىشچاق قەھوايىيەكى خوەئىكى يە،

گىخىن بىندەقى ئىنە و زك و بىزك سىپقەنە. ئىر و مى رەنگەكن. كورى

دىرژە و دووماھىيا وى شوونەكا دوجەقىيى ئىيە. دەمى

فرىنى پىلۇكىن خوە شۆر دكت و خوە دلەرزىنت.

ژىنگەھ: ژ نىشا چرىيا ئىكى ھەتا دووماھىيا خزىرائى و

دەرەنگىر ژى، ل ناھ زەقى و زىان و راستگەھى و دەشت

و بەيار و تراشان و گەلەجا ل بەر ئىشا رىكان و ل سەر

يەزانان دەيتە دىتن و تىژىكان ژى ل دەق مە دىننتە دەر.

زىدەموون: ھىلىنا خوە ل سەر ناخى و د ناھ گل و گىايى

بۆر دا چى دكت. ژ (3 - 5) ھىكان دكت و ژ نىشا نىسانى و پىدە (ھىندەجا زووتر

ژى) دكتە تىژك.

خوارن: خوارنا وى باراپتر دانە.

نوونلفس، كويسەلە

خشۆكەيەكى بەزاقىيى ژىدرىژ (ژ سەدسالان ئەفران دژىت) و

پىگىرەنە. سەر و كورى و پى پوولەكدارن و پشت و بىزك ب قالەكە،

و ئەق قالەكە ھەكى زىيەكىيە، پى دەيتە پارازتن. گاغا ھەست ب

ترسى كر سەر و دەست و پىيان و كورىيى دكتە د قالكى خوە دە.

دىزايىيا وى ژ (15 - 25) سەتتىمىتران تى ھەيە. دويارى د ناقى

دە (د گەر و گۆل و رۆباران دا) دژىت و مەلەقەنەكى چۆنخومشە

د ناقى دا، ئى سەرئەرد پىگىرەنە بۆ رىقەچۆنى. تووتلفس ھەكى ھەمى

خشۆكەيان ژ جانەومرئىن خوونسارە، گەرماتىييا لەشى وى ل گۆر

پلەيا گەرماتىيا بايى و ناھا ل دۆر دەيتە گۆھۆرىن. دەقى وى ددان

تېدا نىن و پىتر ب سەر نكلىقە دجت. خوارنا وى گل و گىا و شىنكاتى

و كرمەك و ھوورەجانەومرئىن. تووتلفس جانەومرەكى ھىككەرە. دەمى

زىدەموونى (دووماھىيا بەھارى) چالەكەكى ب پىپىشىيىن خوە ئىزىكى

ناقى دكۆلت، و تەژى ھىك دكت و ناخى راددە سەر و ئىدى ئى

نازقەرت. پشتى چەند ھەيەكەن، و ب كارى گەرماتىيا رۆژى، ھىك

دبشكش و تىژك ژ بىن ناخى دەرەكەفن و قەستا ناقى دكن. ناقى وى

يىن زانستى (Tortoise:land tortise).

